

BADACZ (12) *sb m*

Oba a jasne.

sg N badacz (5). ◇ I badacz(e)m (4). ◇ V badaczu (1). ◇ pl N badacze (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

Ten, który bada, docieka, zgłębia, przenika; znawca; uczoney; sciscitator BartBydg, Cn; conquistator Calep, Cn; investigator Calep, Cn; discussor, examiner, perquisitor Cn (12) : BartBydg 139b; Conquistores – Badacze, łzukacze. Calep 243b, 559a.

badacz czego (9): CzechRozm 175; CzechEp 228; Gdzież mądry? gdzież bádacz światá tego? WujNT 1.Cor 1/20; SarnStat 111. Cf Wyrażenia, Szereg.

Wyrażenia: peryfr. »badacz myśli ludzkich« = Chrystus: poznał iego [Natanaela] dobre ferce bádacz myśli ludzkich SkarŻyw 383.

peryfr. »badacz (wszech) serc (ludzkich) (i nerek)« = Chrystus (4): Abo iáko lię może beśpiecznie przed Chriřtuřem/ ktory ieřt bádaczem ferc y nerek [Vulg Apoc 2/23: quia ego sum scrutans renes et corda] názwác od imieniá iego Chriřtyáninem? CzechEp 19; gdyż to iálna rzecz/ iř Chriřtus ieřt bádaczem ferc CzechRozm 203, 193v, 203.

Szereg: »przypatrzyciel i badacz«: on Philozoph wyřoce dowcipny/ przypátrzyćiel y bádacz biegu náture SarnStat 111.

Synonimy: mądry, przeglądacz, przypatrzyciel, roztrzęsacz, sperownik, szukacz.

KN